

Sanne eller gale utsagn

Avgjør om de følgende påstandene er sanne eller gale i de diverse geometriene. Du får +1 poeng for et korrekt svar, -1 for et ukorrekt svar, og 0 poeng dersom du ikke velger noen av de to alternativene (altsåingen stillingtagen). For hver gruppe får du minst 0 poeng (dvs. du vil ikke få negative poeng i noen gruppe).

Gruppe 1, Nøytral Geometri

- a) En Saccheri firkant er et parallelogram.
- b) I et parallelogram er motsatte sider like lange.
- c) En Lambert firkant kan ikke være en Saccheri firkant.
- d) En Saccheri firkant kan være en Lambert firkant.
- e) En Lambert firkant er et parallelogram.

Gruppe 2, Nøytral Geometri

- a) Hver trekant har en innskreven sirkel.
- b) Ingen trekant har en omskreven sirkel.
- c) En trekant har en vinkelsum på 180° hvis og bare hvis den har en omskreven sirkel.
- d) Dersom det eksisterer en trekant med vinkelsum 180° , så vil alle trekanten ha en omskreven sirkel.
- e) I visse nøytrale geometrier finnes det trekanten med vinkelsum 180° og trekanten med vinkelsum mindre enn 180° .

Gruppe 3 Euklidisk Geometri

- a) Sentroiden til en trekant ligger alltid inne i trekanten.
- b) Ortosentret til en trekant ligger alltid inne i trekanten.
- c) Sentroiden og ortosentret til en trekant faller sammen hvis og bare hvis trekanten er likesidet.
- d) Omsentret og sentroiden og ortosentret ligger på samme linje.
- e) Omsentret og sentroiden og ortosentret ligger på samme linje hvis og bare hvis trekanten er likesidet.

Gruppe 4, Hyperbolisk Geometri

- a) En Lambert firkant kan også være en Saccheri firkant.
- b) En Saccheri firkant kan ikke være en Lambert firkant.
- c) En Saccheri firkant er et parallelogram.
- d) Motsatte sider i en Saccheri firkant har en felles perpendikulær.
- e) En Lambert firkant er et parallelogram.

1 Nøytral Geometri (2+1+2=5 poeng)

Definer avstanden mellom to punkter (x_1, y_1) og $(x_2, y_2) \in \mathbb{R}^2$ ved

$$D((x_1, y_1), (x_2, y_2)) = \max\{|x_2 - x_1|, |y_2 - y_1|\}.$$

(her betegner $\max\{a, b\}$ det største av to reelle tall a og b .)

- Verifiser at D definerer en metrikk (*kvadratmetrikk*).
- Finn alle punktene (x, y) i \mathbb{R}^2 slik at $D((0, 0), (x, y)) = 1$. Tegn en figur i det kartesiske plan. (Dette skulle forklare navnet *kvadratmetrikk*).
- La l være en linje definert ved ligningen $y = m \cdot x + b$, med $m, b \in \mathbb{R}$. Vis at dersom $|m| \geq 1$, så vil funksjonen $f : l \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x, y) = m \cdot x$ definere en koordinatfunksjon ved å bruke kvadratmetrikken.

2 Euklidsk Geometri (2+2+2+2=8 poeng)

En likesidet trekant er en trekant med tre sider av samme lengde.

- Bevis at en euklidsk trekant er likesidet hvis og bare hvis hver av vinklene er 60 grader.
- Bevis at det eksisterer en likesidet trekant i euklidsk geometri.
- Splitt en likesidet trekant i midtpunktet av en side for å bevise at det finnes en trekant med vinkler 30° , 60° og 90° .
- Bevis at i en trekant med vinkelmål 30° , 60° og 90° , så vil lengden av siden motsatt vinkelen på 30° være halvparten av lengden av hypotenusen.

3 Hyperbolsk Geometri (3+3=6 poeng)

La $\triangle ABC$ være en trekant og la D, E og F være midtpunktene til henholdsvis sidene \overline{BC} , \overline{AC} og \overline{AB} .

- Bevis at $\triangle EDC$ ikke er likedannet med $\triangle ABC$.
- Bevis at kongruensene $\overline{AF} \cong \overline{ED}$, $\overline{AE} \cong \overline{FD}$ og $\overline{BD} \cong \overline{EF}$ ikke alle kan holde.

4 Nøytral Geometri (3+3=6 poeng)

- La a og c være to tall slik at $0 < a < c$. Bevis at det eksisterer en trekant $\triangle ABC$ slik at $\angle BCA$ er en rett vinkel, $BC = a$ og $AB = c$.
- La γ være en sirkel og la P være et punkt utenfor γ . Bevis at det eksisterer to linjer gjennom P som er tangenter til γ .